

Herta Svensson

Till början av artikeln

Herta Svensson utbildade sig till lärare. Hon var bl.a. privatlärare i Natanael Beskows familj och undervisade vid Djursholms samskola. När Svenska tobaksmonopolet etablerades 1914 blev Herta Svensson, på Kerstin Hesselgrens initiativ, anställd som "fabrikssyster". 1921 ändrades titeln och hon blev Sveriges första personalkonsulent. Som sådan ägnade hon sig framför allt åt sociala frågor och åt att organisera fritidsverksamhet för de anställda

och deras familjer.

Genom familjen Beskow hade hon kommit i kontakt med den s.k. settlementrörelsen, som i Sverige blev hemgårdsrörelsen. Man arbetade för gemenskap över sociala, kulturella och religiösa gränser, med den kristna broderskapstanken som utgångspunkt. Den första hemgården var Birkagården, grundad 1912 av bl.a. Natanael Beskow. 1916 grundades den andra, Södergården, tack vare Herta Svensson. Hon var också en av initiativtagarna till "stugrörelsen", som öppnade sommarstugor för överansträngda arbeterskor.

Herta Svenssons verksamhet vid Tobaksmonopolet omfattade bl.a. sjukvård, hjälpverksamhet, utbildning, barnkolonier och fritidsfrågor. Den kan följas genom hennes [arkiv](#), som finns på Kvinnohistoriska samlingarna.

Om Herta Svensson

Movitz Petroselli, Inga, Kvinnodebatten och tobaksarbeterskornas situation under tidigt 1900-tal. - Göteborg, 1992. - Uppsats.
Sundin, Sven Z., Södergården : Sveriges andra hemgård 1916-1986. - Stockholm, 1986.

Av Herta Svensson

Folkhögskolans betydelse från industriens synpunkt. - Föredrag vid mötet i Lahti 1936, dvs Nordiska folkhögskolemötet där. Betydelsen för industriens arbetare. Erfarenheter från Svenska tobaksmonopolets fabriker. - Ingår i:

Från Wikipedia

Herta Elisabet Svensson, född 21 april 1886 i Simrishamn, död 19 oktober 1981 i Stockholm, var Sveriges första personalkonsulent, hemgårdsföreståndare, föreläsare med mera.

Hon tog examen vid Privata högre lärarinneseminariet. Arbetade sedan som privatlärare hos familjen Elsa och Natanael Beskow i Djursholm. Fram till 1914 lärare vid Djursholms samskola. Kom genom Natanael Beskow i kontakt med settlementsrörelsen. Genom Hampnäs folkhögskola och Manfred Björkquist kom Svensson i kontakt med korsfararrörelsen. Stugrörelsen, som var en förening för kontakt mellan studenter och arbeterskor, öppnade sommarstugor för överansträngda kvinnliga arbetare. Svensson var en av dess initiativtagare.

När Svenska tobaksmonopolet på Södermalm i Stockholm inrättades 1914 utverkade Kerstin Hesselgren att Herta Svensson skulle anställas som "fabrikssyster", från 1921 kallad personalkonsulent. Hon tog framför allt fatt i de sociala frågorna men förde också in både teoretiska och praktiska ämnen i en fritidsverksamhet som på ett naturligt sätt växte samman i ett gemensamt hem, Sveriges andra hemgård, Södergården på Södermalm i Stockholm (1916). Svensson var även gästföreläsare på Kvinnliga medborgarskolan vid Fogelstad.

Källor

- Sveriges dödbok 1947-2006, (Cd-Rom), Sveriges Släktforskarförbund